

Số 23

Tháng 05-2005

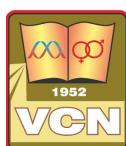

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY), VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ CIRAD XIN TRỌNG TRỌNG GIỚI THIỆU:

Thông Tin Thú Y

Bản tin nội bộ của mạng lưới “Giám sát dịch bệnh trên đàn lợn”

Thông Tin Thú Y

Hoài Đức

Lời ban biên tập

Hai năm qua, Mạng lưới giám sát dịch bệnh động vật được triển khai tại Hoài Đức đã mang lại hiệu quả chuyên môn thiết thực. Mạng lưới góp phần nâng cao năng lực của cán bộ thú y cơ sở, kịp thời phát hiện và ngăn chặn dịch bệnh trên đàn vật gia súc - gia cầm, thúc đẩy chăn nuôi phát triển

Phát huy những kết quả đạt được, bắt đầu từ tháng 04/2005, Mạng lưới GSDB được nhân rộng trên địa bàn toàn Huyện. Mục tiêu trong của Mạng lưới thời gian tới là tăng cường giám sát dịch bệnh động vật và nghiên cứu các biện pháp phát hiện nhanh dịch Cúm gia cầm. “Thông tin thú y Hoài Đức” sẽ tiếp tục đồng hành cùng Mạng lưới và các độc giả gần xa.

Chúng tôi rất mong sự quan tâm công tác, đóng góp bài viết của quý vị.

Xin trân thành cảm ơn

Ban biên tập

CHƯƠNG TRÌNH NGHIÊN CỨU VỀ CÁC BIỆN PHÁP DỰ BÁO NHANH DỊCH CÚM GIA CẦM.

Xem trang 2

HIỆU QUẢ BƯỚC ĐẦU KHI KIỆN TOÀN MẠNG LƯỚI THÚ Y CƠ SỞ Ở HOÀI ĐỨC.

Xem trang 2

XÃ AN KHÁNH

- CÁCH LÀM HAY TRONG CHỈ ĐẠO TIêm PHÒNG ĐÀN GIA SÚC -
Xem trang 2

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG THÁNG 4 & KẾ HOẠCH CÔNG TÁC THÚ Y THÁNG 5/2005

Xem trang 2

CHƯƠNG TRÌNH NGHIÊN CỨU VỀ CÁC BIỆN PHÁP DỰ BÁO NHANH DỊCH CÚM GIA CÂM

Ảnh: Nghiên cứu sinh Sterenn GENEWE

Ngày 20/04/2005, cô Sterenn GENEWE, một nghiên cứu sinh (NCS) thú y người Pháp, đã đến Việt Nam để thực hiện đề tài tốt nghiệp cuối khoá học chuyên khoa về các bệnh động vật nhiệt đới, dưới sự hướng dẫn của bác sĩ thú y Vincent Porphyre (chuyên gia của CIRAD). NCS Sterenn GENEWE sẽ làm việc tại huyện Hoài Đức (tỉnh Hà Tây) cùng Mạng lưới giám sát dịch bệnh động vật trong thời gian từ tháng 5/2005 đến 9/2005 và tiến hành nghiên cứu với đề tài “Nghiên cứu về các biện pháp dự báo nhanh dịch Cúm gia cầm tại huyện Hoài Đức, Hà Tây”.

Đề tài này nhằm mục đích thu thập những thông tin đầy đủ và chân thực về thực trạng dịch Cúm gia cầm ở địa phương và các biện pháp phòng chống. Các kết quả sẽ được phân tích và đánh giá để từ đó tìm ra những biện pháp dự báo nhanh và hiệu quả cho bệnh Cúm gia cầm. Đề tài sẽ được tiến hành trong 3 giai đoạn:

viên tại địa phương. Đồng thời trao đổi thông tin với các thú y viên qua các cuộc họp của Mạng lưới giám sát dịch bệnh được tổ chức tại Trạm Thú Y của huyện. Trong giai đoạn này NCS sẽ cần gặp gỡ các hộ chăn nuôi, các thú y viên cơ sở, các cán bộ của Trạm thú y huyện Hoài Đức, của Uỷ ban nhân dân huyện Hoài Đức, Chi cục Thú Y tỉnh Hà Tây và của Bộ Nông Nghiệp và Phát Triển Nông Thôn. Ngoài ra còn cần gặp các cán bộ nghiên cứu của Trung tâm chuẩn đoán thú y Trung Ương và của một số tổ chức quốc tế liên quan đến công tác phòng chống bệnh Cúm gia cầm như FAO (tổ chức Lương Thực Thế Giới), AVSF (tổ chức Nông nghiệp và Thú Y Không Biên giới).....

Kết thúc giai đoạn này NCS sẽ phải xây dựng được một sơ đồ hoàn chỉnh về hệ thống dự báo dịch và các bước tiến hành dự báo dịch đang áp dụng tại địa phương, đồng thời nghiên cứu và tham khảo các biện pháp dự báo dịch đã được các tổ chức khác nghiên cứu

Giai đoạn I sẽ được tiến hành trong tháng 5 và tháng 6/2005. Công việc chủ yếu là đi thực tế để tìm hiểu về các biện pháp dự báo nhanh dịch Cúm gia cầm đang áp dụng tại địa phương. Sẽ có các cuộc gặp gỡ và phỏng vấn thú y viên nhằm hiểu rõ vai trò cũng như nguyện vọng của thú y

và áp dụng tại Việt Nam. Đặc biệt sẽ phải có biện pháp chuẩn trị nhanh bằng cách dùng dụng cụ Test tại chỗ.

Giai đoạn II tiến hành từ đầu tháng 7 đến giữa tháng 8. Trong giai đoạn này, NCS sẽ xác định điểm trọng yếu của các biện pháp dự báo nhanh dịch Cúm gia cầm, phân tích tính hiệu quả và hạn chế của các biện pháp nói trên. Từ đó có những đánh giá cụ thể về vai trò, hiệu quả, hạn chế của các biện pháp dự báo đó, nêu lên những vấn đề còn tồn đọng và tìm hướng giải quyết. Đồng thời NCS sẽ tham khảo các các biện pháp dự báo đang được áp dụng, tìm hiểu nhu cầu tập huấn của thú y viên về bệnh Cúm gia cầm và thảo luận về cách sử dụng thích hợp, hiệu quả của các phương pháp test chuẩn trị nhanh.

Kết thúc giai đoạn này NCS sẽ đưa ra chương trình dự báo dịch có hiệu quả hơn đồng thời nắm bắt được nhu cầu tập huấn và xây dựng chương trình tập huấn cho thú y viên về bệnh Cúm gia cầm

Trong nửa cuối tháng 8/2005 là giai đoạn III. Giai đoạn này sẽ tiến hành các biện pháp nhằm đánh giá tình hình sau khi áp dụng những biện pháp dự đoán và phòng bệnh mới.

Hi vọng rằng qua quá trình nghiên cứu, NCS Sterenn GENEWE sẽ đưa ra được các biện pháp dự báo nhanh dịch Cúm gia cầm phù hợp với tình hình thực tế của huyện Hoài Đức, Hà Tây. Và đồng thời có thể mở rộng ứng dụng ra nhiều địa phương khác.

KẾT QUẢ HOẠT ĐỘNG THÁNG 4 & KẾ HOẠCH CÔNG TÁC THÚ Y THÁNG 5/2005

1. Kết quả tiêm phòng đại trà vụ xuân hè

Đàn chó tiêm phòng và làm bảo hiểm trách nhiệm dân sự chủ chăn nuôi được 8010 con, so cùng kỳ đạt 115%; đàn trâu bò 2630 con, so cùng kỳ đạt 120%; đàn lợn 35219 con, so cùng kỳ đạt 118%.

Nét mới trong tổ chức chỉ đạo đợt tiêm phòng lần này là Ban Chăn nuôi – Thú y các xã thị trấn vừa được củng cố, kiện toàn nên các cán bộ thú y có rất nhiều cố gắng, đặc biệt là các ông bà Trưởng ban. Nhiều nơi vượt chỉ tiêu, hoàn thành tốt như An Khánh, Đức Giang, Minh Khai, Cát Quế, Thị Trấn, Dương Liễu, Kim Chung. Thời gian tiêm phòng cũng được diễn ra nhanh gọn, không kéo dài. Một số xã chính quyền địa phương rất quan tâm, có sự đầu tư kinh phí cho công tác tiêm phòng, làm tốt công tác tuyên truyền.

2. Tình hình dịch bệnh

Dịch Cúm gia cầm đảm bảo ổn định, không có hiện tượng tái phát, thời gian qua Ban Chăn nuôi - Thú y đã tăng cường kiểm tra giám sát đến tận thôn xóm, cụm dân cư, không phát hiện thấy có bệnh xuất hiện. Tuy nhiên bệnh Niu – cát – xơn tháng qua có xu hướng gia tăng.

Đàn trâu bò tại các xã Tiên Yên, Song Phương có tỷ lệ ốm cao hơn bình thường đã được tăng cường kiểm tra, phun thuốc sát trùng đến nay đã ổn định, tuần từ 25/04 – 30/04 đã tổ chức tiêm phòng đầy đủ.

3. Công tác kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, vệ sinh thú y

Bắt đầu từ cuối tháng 04/2004 lợn thịt tại cùng Cát Quế có thị trường tiêu thụ tại các tỉnh Miền Nam. Trong tháng đã kiểm tra cấp giấy chứng nhận kiểm dịch vận chuyển

cho 1223 con lợn, 1000 con gia cầm.

Công tác kiểm soát giết mổ: Duy trì hoạt động ở 10 chợ lớn, số lượng qua kiểm tra 2834 con, trâu bò 23 con, phủ tạng 1345 bô. Để động viên cán bộ làm công tác kiểm dịch làm tốt hơn, trong tháng Trạm cũng đã cấp kinh phí may trang phục cho cán bộ làm công tác kiểm soát giết mổ tại các chợ.

Kiểm tra vệ sinh thú y: Tiến hành kiểm tra vệ sinh thú y tại các cơ sở ấp trứng gia cầm, qua kiểm tra thấy có rất nhiều cơ sở đã nghỉ, nguyên nhân chính do thị trường tiêu thụ gia cầm thời gian qua quá chậm, nhiều cơ sở bị thua lỗ phải nghỉ. trạm cũng đã kiểm tra thảm định cho 13 cơ sở đủ điều kiện cấp giấy chứng nhận vệ sinh thú y năm 2005.

4. Công tác thanh tra kiểm tra

Tháng qua tập trung cho công tác thanh tra kiểm tra các cơ sở ấp trứng gia cầm và kiểm soát giết mổ tại các chợ. Đã kiểm tra gần 40 cơ sở, trong đó 27 cơ sở ấp trứng gia cầm, 12 cửa hàng kinh doanh thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi.

5. Thông tin về hội thảo

- Ngày 10/4/2005 Trạm đã phối hợp với Công ty thuốc thú y Bayer tổ chức buổi hội thảo chuyên đề về chăn nuôi lợn nái và lợn thịt, một số bệnh trên lợn và các sản phẩm Bayer. Đối tượng hội thảo là cán bộ thú y cơ sở và người chăn nuôi.

- Ngày 27/4/2005 Trạm phối hợp với Công ty thuốc thú y Intervet tổ chức buổi hội thảo chuyên đề về nhóm bệnh đường hô hấp ở lợn và bệnh dịch tả lợn. Đối tượng người tham dự hội thảo chủ yếu là các chủ trang trại lớn trên địa bàn Huyện.

- Qua các buổi hội thảo trình độ

chuyên môn của người chăn nuôi và cán bộ thú y cơ sở được nâng cao đáp ứng yêu cầu thực tế.

- Bà Trần Thị Gái, cán bộ Trạm tiếp tục thực hiện chương trình tập huấn cho dự án khôi phục sản xuất sau dịch Cúm gia cầm tại xã Cát Quế. Có thể nói đây cũng là một dự án rất có hiệu quả, bền vững, mang lại hiệu quả cho người chăn nuôi.

6. Kế hoạch công tác thú y tháng 5/2005

- Chuẩn bị tiêm phòng vaccine Lở mồm long móng theo chỉ đạo chung của Tỉnh.

- Tiếp tục tiêm phòng bổ sung cho đàn gia súc gia cầm có hiệu quả.

- Tăng cường quản lý dịch bệnh trên đàn thuỷ cầm, thông qua việc tổng hợp, lập danh sách của từng hộ chăn nuôi để quản lý chặt chẽ hơn.

- Duy trì hoạt động của Mạng lưới giám sát dịch bệnh và tập huấn cho cán bộ thú y cơ sở về các biện pháp phát hiện hiện nhanh dịch Cúm gia cầm.

- Tăng cường công tác thanh tra kiểm tra các cơ sở chăn nuôi cửa hàng kinh doanh thuốc thú y, thức ăn chăn nuôi, các cơ sở giết mổ gia súc.

- Phối hợp với các Công ty sản xuất thuốc thú y tiếp tục tập huấn đến Mạng lưới thú y cơ sở.

- Đẩy mạnh tuyên truyền nâng cao dân trí về lĩnh vực chăn nuôi thú y cho người chăn nuôi.

*BSTY Nguyễn Ngọc Sơn
Trạm trưởng Trạm TY Hoài Đức*

HIỆU QUẢ BƯỚC ĐẦU KHI KIỆN TOÀN MẠNG LƯỚI THÚ Y CƠ SỞ

Ảnh: Một buổi họp tổng kết công tác thú y tại Trạm TY Hoài Đức.

Có thể nói Mạng lưới thú y cơ sở có vai trò rất quan trọng góp phần đảm bảo an toàn dịch bệnh cho vật nuôi. Họ là những người gần dân nhất, trực tiếp triển khai các nhiệm vụ chuyên môn tại các thôn xóm, cụm dân cư. Họ là người phát hiện dịch bệnh đầu tiên, giúp ngành dọc cấp trên và cấp chính quyền có biện pháp can thiệp. Với tốc độ phát triển chăn nuôi như hiện nay, Mạng lưới này luôn cần được các cấp các ngành quan tâm chú trọng. Vừa qua UBND tỉnh Hà Tây đã cho ra đời một chính sách mới, một chính sách rất phù hợp thực tiễn, đáp ứng nhu cầu phát triển ngành chăn nuôi - thú y, đó là quyết định 1497 về việc kiện toàn Ban Chăn nuôi - Thú y trên địa bàn toàn Tỉnh.

Huyện Hoài Đức đã triển khai ngay việc kiện toàn Ban Chăn nuôi - Thú y ở tất cả các xã, thị trấn ngay trong tháng 3/2005, đến nay đã hoàn thành với 105 cán bộ chuyên môn về chăn nuôi thú y. Vừa kiện toàn song Mạng lưới

cũng là dịp Huyện triển khai chiến dịch tiêm phòng đại trà vụ Xuân hè, có lẽ đây cũng là thử sức đầu tiên của Ban Chăn nuôi - Thú y các xã, thị trấn. Không thể không nói đến những khó khăn ban đầu, có tới 9/21 Trưởng ban mới, việc chỉ đạo sẽ như thế nào? Thực tế nhiều đồng chí rất băn khoăn, lo ngại, liệu có hoàn thành kế hoạch không? Có đáp ứng sự tin cậy của Trạm thú y Huyện và UBND xã cũng như sự tín nhiệm của anh em thú y viên chọn cử? Hiểu được tâm trạng đó, cán bộ Trạm Thú y Huyện đã kịp thời động viên, có các biện pháp hướng dẫn cụ thể, sát sao đối với tất cả các đồng chí mới nhận nhiệm vụ. Đồng thời đẩy mạnh các hình thức truyền truyền đến tất cả các cơ sở, cùng các cán bộ có kinh nghiệm lâu năm giúp sức, tăng cường kiểm tra, tập trung vào các xã có Trưởng ban mới. Kết quả thật khả quan, tỷ lệ tiêm phòng có bước chuyển biến đáng kể so cùng kỳ. Đàn chó tiêm phòng và làm bảo hiểm trách nhiệm dân sự chủ nuôi 8010 con

so cùng kỳ đạt 115 %, đàn trâu bò 2630 con so cùng kỳ đạt 120 %, đàn lợn 35219 con so cùng kỳ đạt 118 %. Điểm hình là một số xã như An Khánh, Thị Trấn, Kim Chung, Dương Nội, Minh Khai, Đức Giang, Dương Liêu, An Thượng ... Một số công việc khác như quản lý dịch bệnh đàn thuỷ cầm, thống kê chăn nuôi trên địa bàn toàn Huyện, công tác kiểm soát giết mổ ở một số xã đều có chuyển biến tích cực.

Hơn thế nữa, Ban Chăn nuôi - Thú y ở các xã sau khi kiện toàn đều được chính quyền, các ngành đoàn thể quan tâm chú trọng hơn thể hiện bằng những việc làm cụ thể, đầu tư kinh phí, tăng cường phối hợp với các ngành đoàn thể của xã giúp cho các hoạt động chuyên môn. Đây cũng chính là một tiền đề mới cho ngành Thú y phát triển trong những năm tới. Tuy nhiên đây mới chỉ là kết quả bước đầu, điều quan trọng là làm sao và làm như thế nào để có sự tiến bộ mang tính bền vững? Một vấn đề đặt ra cho mỗi người cán bộ thú y từ Huyện đến cơ sở.

Sắp tới đây một loạt công việc được đặt ra, tiêm phòng vac xin LMLM, quản lý dịch bệnh, kiểm dịch, kiểm soát giết mổ, vệ sinh thú y, quản lý vật tư thú y... đều là những việc rất cần thực hiện để đảm bảo an toàn dịch bệnh trên địa bàn Huyện. Hy vọng rằng, mỗi đồng nghiệp, mỗi Ban Chăn nuôi - Thú y các xã, thị trấn phát huy cái được ban đầu để cùng nhau có bước phát triển tiếp theo.

BSTY Nguyễn Ngọc Sơn
Trạm trưởng Trạm TY Hoài Đức

XÃ AN KHÁNH

- CÁCH LÀM HAY TRONG CHỈ ĐẠO TIÊM PHÒNG ĐÀN GIA SÚC -

Đợt tiêm phòng đại trà vụ Xuân hè vừa qua, tỷ lệ tiêm phòng đàn gia súc xã An Khánh có chuyển biến đáng kể so với cùng kỳ. Đàn chó đã tiêm phòng 510 con, tăng 46 %, đàn trâu bò 130 con, tăng 18 %, đàn lợn 1250 con, tăng trên 100 %.

Để có kết quả trên, chúng tôi đã trao đổi với ông Chu Đức Dũng - Trưởng ban Chăn nuôi - Thú y xã. Được biết, nét mới trong đợt tiêm phòng này là Ban Chăn nuôi - Thú y vừa được củng cố kiện toàn, anh em cán bộ chuyên môn đã vào cuộc với quyết tâm cao, cùng nhau phấn đấu hoàn thành nhiệm vụ. Song một vấn đề rất đáng quan tâm đó là trong tổ chức chỉ đạo tiêm phòng, Ban Chăn nuôi - Thú y đã tranh thủ sự giúp đỡ của chính quyền địa phương, đặc biệt sự phối kết hợp với các Hợp tác xã nông

nghiệp (HTX) và các ông bà Trưởng thôn. Yếu tố này rất quan trọng vì hiện nay vai trò tổ chức chỉ đạo mảng nông nghiệp của các HTX đang ngày càng có hiệu quả. Hiện nay mối quan hệ giữa Ban quản lý HTX với người chăn nuôi thường gần gũi, gắn bó, mỗi HTX đều có một khuyến nông viên làm công tác tuyên truyền nên khi phát động chiến dịch, người chăn nuôi đồng tình ủng hộ, chấp hành tốt việc tiêm phòng cho đàn gia súc. Hơn nữa HTX còn có sự đầu tư kinh phí trong đợt tiêm phòng, những năm gần đây các HTX nông nghiệp ở An Khánh đều có hỗ trợ người chăn nuôi tiền vac xin tiêm phòng cho đàn lợn, hỗ trợ một phần kinh phí cho công tác tổ chức chỉ đạo các chiến dịch tiêm phòng. Có thể nói đây là một cách làm rất hay ở An Khánh, xuất phát từ điều này mà những năm gần đây tỷ lệ

tiêm phòng đàn gia súc, đặc biệt trong đợt tiêm phòng vừa qua có nhiều chuyển biến, góp phần đảm bảo an toàn dịch bệnh, không có dịch lớn xảy ra, thúc đẩy chăn nuôi phát triển, mang lại lợi ích cho người chăn nuôi.

Điều chúng tôi muốn nhấn mạnh thêm ở đây là hiện nay, tất cả các xã, thị trấn đều có HTX nhưng không phải ở đâu Ban Chăn nuôi - Thú y cũng có sự gắn kết chặt chẽ với HTX như ở An Khánh. Rõ ràng việc phối kết hợp, tranh thủ sự quan tâm giúp đỡ của các HTX nông nghiệp trong các hoạt động chuyên môn là rất lớn và cần thiết thúc đẩy phong trào chung.

Một yếu tố cũng không thể không nhắc đến đó là vai trò của các ông, bà Trưởng thôn trong việc nâng cao tỷ lệ tiêm phòng đàn gia súc trong đó phải kể đến công tác tiêm phòng Đại cho đàn chó ở An Khánh. Vừa qua Ban Chăn nuôi - Thú y phối hợp rất tốt với các ông, bà Trưởng thôn, trưởng xóm, nhờ vậy mà việc tiêm phòng được triển khai đến tận các thôn xóm, cụm dân cư. Đã có không ít trường hợp người dân chưa chấp hành, chính các ông, bà Trưởng thôn, trưởng xóm là những người động viên thuyết phục người dân chấp hành tốt các quy định trong việc bảo vệ sức khoẻ cho người và vật nuôi.

Hy vọng cách làm trên ở An Khánh được nhân rộng ở các xã, thị trấn trong thời gian tới góp phần nâng cao tỷ lệ tiêm phòng trên địa bàn toàn Huyện.

Ảnh: Lợn con cân được tiêm phòng đầy đủ các bệnh ĐỎ.

Trần Thị Gái
Trạm TY Hoài Đức

THÔNG TIN VỀ HỘI THẢO CHUYÊN NGÀNH THÚ Y

Trong 2 ngày 20 & 21/04/2005, Cục Thú Y cùng Tổ chức Nông nghiệp và thú y không biên giới - AVSF đã tổ chức hội thảo “**Nâng cao giám sát và thông tin dịch bệnh ở Huyện**” tại khu Biệt thự Tây Hồ, số 9 đường Đặng Thai Mai, Hà Nội. Tham dự buổi hội thảo có đại diện Cục Thú y, Trung tâm Thú y vùng Hà Nội, Hải Phòng, các dự án nước ngoài, các trường Đại học, các tổ chức chuyên ngành liên quan (Đại học Nông Nghiệp 1 - Hà Nội, Viện Chăn Nuôi Quốc Gia, CIRAD, Allianz, Gret - CTSH...). Đại diện Chi cục thú y, Trạm thú y huyện, các thú y viên cơ sở thuộc các tỉnh Quảng Ngãi, Nghệ An, Bắc Cạn, Hòa Bình, Hà Tây, Thanh Hoá, Phú Thọ, Lào Cai, Sơn La, Thái Nguyên, Lạng Sơn, Tuyên Quang, Yên Bai, Vĩnh Phúc, Thanh Hoá.

Sau khi được ông Patrice Gautier giới thiệu về bối cảnh, mục tiêu và chương trình của hội thảo, các đại biểu đã được đại diện của Cục thú y trình bày về tổ chức hệ thống ngành thú y Việt Nam, đại diện của tổ chức AVSF nói về các vai trò của thú y viên và làm thế nào để có sự cộng tác có lợi cho tất cả các bên giữa thú y viên và Trạm thú

y huyện. Tiếp theo đại diện các một số dự án giám sát dịch bệnh đã trình bày trước hội thảo các hoạt động tại một số tỉnh như Hà Tây, Phú Thọ, Quảng Ngãi, Bắc Kạn.... Ông Nguyễn Ngọc Sơn - Trạm Thú y Hoài Đức đã có bài tham luận tổng kết các hoạt động của Mạng lưới giám sát dịch bệnh động vật tại Hoài Đức được tổ chức CIRAD - Viện chăn nuôi quốc gia phối hợp xây dựng từ tháng 4/2003. Điểm nổi bật của Mạng lưới này là nâng cao được năng lực cho cán bộ thú y cơ sở, Mạng lưới đã thúc đẩy được các hoạt động chuyên môn của Huyện có những bước tiến mới. Đặc biệt Mạng lưới đã cho ra đời 22 số bản tin hàng tháng (mỗi tháng 1 số với 12 trang báo, phát hành trên 100 bản/ tháng) qua bản tin này đã nâng cao uy tín ngành, cung cấp một lượng thông tin cần thiết về chăn nuôi thú y đến các cấp các ngành liên quan và người chăn nuôi. Nhiều đại biểu dự hội thảo đã đánh giá cao về kết quả hoạt động của Mạng lưới và mong muốn được nhân rộng trong thời gian tới.

Cũng tại buổi hội thảo các đại biểu đã chia tách để thảo luận về các vấn đề liên quan đến việc giám sát và thông tin dịch bệnh

từ cơ sở lên huyện đến tỉnh và Cục thú y. Thông qua thảo luận, có rất nhiều ý kiến khác nhau về việc giám sát dịch bệnh mà nguyên nhân chủ yếu do việc quản lý Mạng lưới ở các vùng, miền còn có nhiều điểm khác nhau. Có nơi hoạt động của Mạng lưới thú y cơ sở là rất tốt, được chính quyền quan tâm song cũng có nơi còn rất yếu nên việc lấy thông tin từ thú y cơ sở còn khó khăn, thiếu chính xác. Qua đây đã có nhiều ý kiến đóng góp rất hay để các nơi có thể học hỏi kinh nghiệm lẫn nhau trong chỉ đạo Mạng lưới thú y cơ sở và đây cũng chính là ý kiến đề xuất, đóng góp xây dựng để ngành Thú y có bước tiến mới trong thời gian tới.

Kết quả thu được từ buổi hội thảo đối với mỗi thành viên tham gia là rất lớn, mong rằng các cơ quan chuyên ngành, các tổ chức nước ngoài thường xuyên tổ chức các buổi hội thảo tương tự để tạo điều kiện cho các cán bộ thú y ở các địa phương trong cả nước trao đổi thông tin, kinh nghiệm và cùng giải quyết những tồn tại trong công tác chuyên môn.

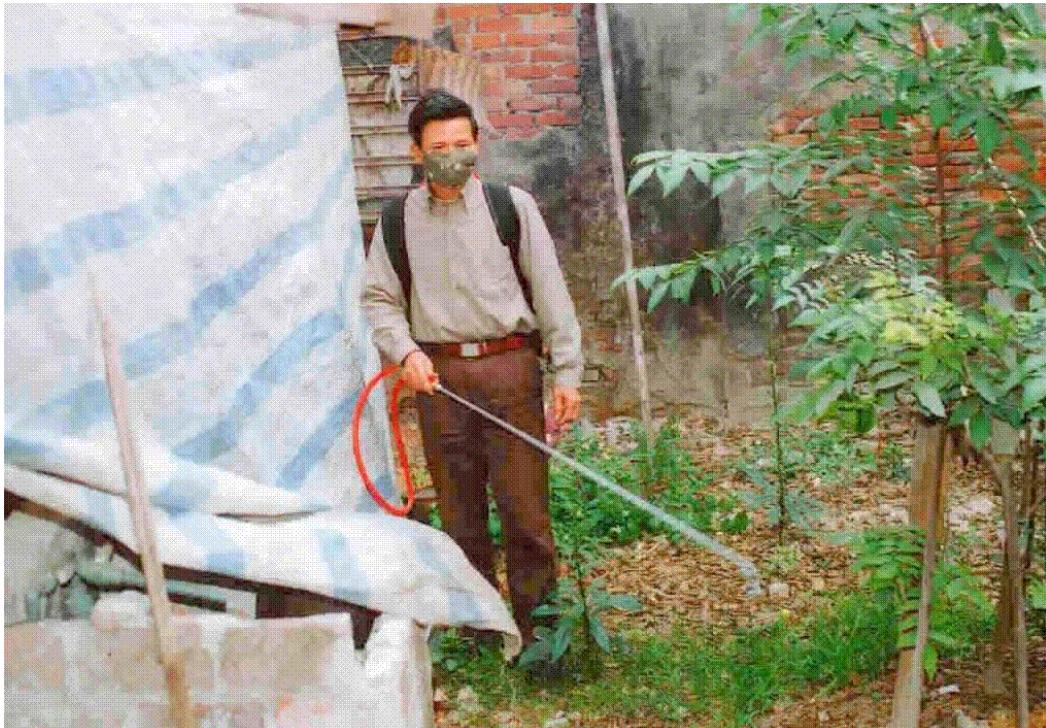
BSTY Hà Minh Tuân - CIRAD

BAN CÓ BIẾT !

- Lực lượng cán bộ thú y các cấp (tính đến ngày 31/03/2005) -

Cơ quan	Tổng số (người)	Tỉ lệ % trình độ đại học (%)			
		Trên đại học	Đại học	Trung cấp	Khác
Cục Thú Y và các đơn vị trực thuộc	268	17,91	63'43	8'58	10,08
Chi cục thú y và các đơn vị trực thuộc (kể cả hợp đồng)	5,457	0,59	53,95	37,27	8,19
Mạng lưới thú y cơ sở	23227		4,63	38,09	57,28
Thú y tự do	25653		1,93	29,37	68,70
Tổng số	54605				
		(Theo http://www.mard.gov.vn/DAH)			

SÁT TRÙNG CHUỒNG TRẠI TRONG CHĂN NUÔI

Ảnh: Sát trùng chuồng trại góp phần đáng kể cho sự thành công trong chăn nuôi.

Sát trùng chuồng trại góp phần đáng kể cho sự thành công trong nghề chăn nuôi. Tuy nhiên, trong thực tế nhiều người chưa quan tâm đúng mức vấn đề này vì chưa thấy ngay hiệu quả. Muốn chăn nuôi đạt hiệu quả phải chú ý việc sát trùng chuồng trại sau một đợt nuôi, nhưng phải tiến hành đúng quy trình, đúng đối tượng, mầm bệnh và hoá chất tác động có hiệu quả.

Những điều cần biết

Khi tiến hành sát trùng chuồng trại:

- Nghi có bệnh gì.
- Sự nguy hiểm truyền lây bệnh.
- Dùng chất gì để sát trùng.
- Địa điểm sát trùng.
- Nồng độ thuốc sát trùng là bao nhiêu phần trăm.
- Phương pháp sử dụng.
- Thời gian kéo dài tác dụng của thuốc.

- Hoá chất sử dụng có độc hay không, có an toàn với người sử dụng hay không.

Để đạt được hiệu quả cao trong sát trùng, khi tiến hành cần theo từng bước sau:

a, Tiêu độc cơ học: Bao gồm dọn dẹp toàn bộ chất hữu cơ có trong chuồng trại. Tiến hành rửa cọ bằng nước, bước này làm giảm đi một số vi sinh vật ở bề mặt chuồng trại, để làm tiền đề cho các bước sau.

b, Tiêu độc vật lý: Nếu không dùng hoá chất thì có thể dùng nước sôi: lửa để diệt các tác nhân gây bệnh trong chuồng.

c, Tiêu độc bằng hoá chất: Đây là phương pháp quan trọng nhưng phải lựa chọn hoá chất theo các nguyên tắc nêu trên.

Một số loại hoá chất được sử dụng và những nhược điểm của chúng:

Formaldehyde: Kích ứng mạnh đường hô hấp, mùi khó chịu,

khó phân huỷ, có khả năng gây ung thư độc tính cao.

NaOH: Ăn mòn kim loại, độc tác động lên người.

Chlorine: Không tác động môi trường chất hữu cơ; mùi khó chịu, ăn mòn kim loại.

Phenol: Không tác động trên virut, không có vỏ bọc, không phun được trên gia súc, gia cầm; hoạt tính yếu khi pH nhỏ hơn 5 hoặc lớn hơn 7, ăn mòn da.

Việc lựa chọn thuốc sát trùng khắc phục các nhược điểm trên là rất quan trọng. Những sản phẩm mới được đưa vào thị trường nước ta đã khắc phục được những nhược điểm trên.

Các sản phẩm của công ty Bayer Agritech Sài Gòn như:

- Virkon: tỷ lệ pha 1/100; 1/400; 1/1000, tùy theo mục đích sử dụng.

- Farm Fluid: tỷ lệ pha 1/250.

- Longlife 25 OS: tỷ lệ pha 1/250.

- D.S.C 1000: tỷ lệ pha 1/1000.

Tóm lại: Cần phải xem việc sát trùng chuồng trại là một khâu quan trọng trong quy trình phòng trị bệnh cho gia súc, gia cầm. Nếu làm tốt khâu này thì việc phòng trị bệnh bằng kháng sinh giảm đi rất nhiều, giá thành chăn nuôi sẽ giảm và lợi nhuận sẽ cao hơn.

Theo Báo NNVN

BỆNH CẦU TRÙNG TRÊN LỢN CON & CÁCH PHÒNG - TRỊ

Bệnh tiêu chảy ở lợn con theo mẹ luôn là vấn đề nóng hổi và làm đau đầu các nhà chăn nuôi. Việc phát hiện ra cầu trùng đã giúp tìm thêm một nguyên nhân quan trọng gây bệnh tiêu chảy lợn con ở vài tuần tuổi đầu.

Mặc dù vậy, từ trước tới nay khi lợn con tiêu chảy người ta thường cho là do E.coli, thương hàn, lỵ... nên dùng kháng sinh để trị và kết quả mang lại chưa được mỹ mãn, vì kháng sinh, ngay cả Baytril cũng không diệt được cầu trùng.

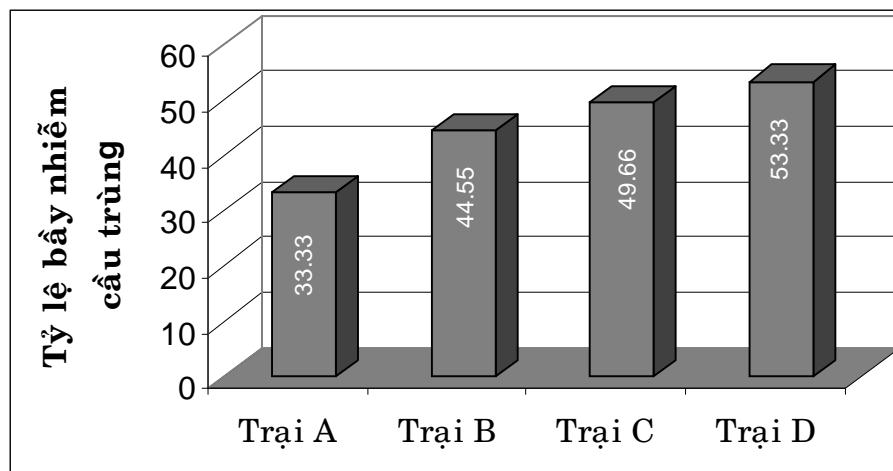
Cầu trùng là sinh vật đơn bào thuộc nhóm nguyên sinh động vật (Protozoa) và có thể quan sát dễ dàng dưới kính hiển vi. Hiện nay đã tìm thấy 13 loài cầu trùng trên lợn, nhưng người ta đã xác định chỉ có loài Isospora suis là tác nhân gây bệnh chính trên lợn con theo mẹ.

Theo báo cáo của đại học Illinois, ở Mỹ có tới 10 - 15% các trường hợp tiêu chảy ở lợn con trên thực tế là do cầu trùng. Qua khảo sát 4 trại lợn ở thành phố Hồ Chí Minh thì cả 4 trại đều bị với tỷ lệ 45% số bầy và 26% số lợn con bị nhiễm cầu trùng (Trang 37, kỷ yếu hội nghị KHCNTY lần IV, 2003. ĐHNL tp HCM).

Triệu chứng

Triệu chứng chủ yếu của cầu trùng ở lợn con mới sinh là tiêu chảy.

- Thường xảy ra ở lợn con từ 6 - 21 ngày tuổi.
- Phân lỏng màu vàng đến xanh xám nhạt, không có máu và không sốt.
- Chỉ một vài con trong đàn bị mắc. Do đó, xen lẫn những bãi phân bệnh là những bãi phân bình thường.

Biểu đồ: Tỷ lệ nhiễm cầu trùng (*Isospora suis*) ở lợn con 4-28 ngày tuổi ở 4 trại của tp HCM

- Tiêu chảy không ô ạt, không đồng loạt như bệnh do virus hay vi khuẩn

Baycox 5% và việc phòng trị cầu trùng trên heo con

Baycox 5% - Sản phẩm duy nhất trên thế giới được đăng ký để phòng và trị cầu trùng trên heo nhờ những ưu điểm sau:

- Diệt cầu trùng ở mọi giai đoạn

phát triển trong ruột, giai đoạn sinh sản vô tính cũng như hữu tính.

- Diệt cầu trùng nhưng không làm ảnh hưởng tới việc tạo kháng thể, thậm chí còn kích thích sự hình thành kháng thể kháng bệnh cầu trùng của con vật.

- Diệt tất cả các loại cầu trùng trên các loài vật nuôi.

- Hiệu quả nhanh với 1 liều duy nhất.

- Dễ sử dụng, an toàn, không có mùi vị khó chịu, không gây kích ứng.

- Tương hợp với các loại thuốc khác: chỉ dùng 1 ml Baycox 5% duy nhất

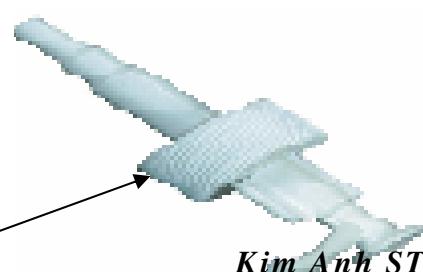
Liều lượng và cách dùng

Phòng bệnh: Bơm 1 lần duy nhất vào miệng lợn từ 3 - 5 ngày tuổi với liều 1 ml/con

Trị bệnh: 1ml/2,5 kg thể trọng.

Kim bơm thuốc cho lợn

Kim Anh ST

BACOMOS - SẢN PHẨM PHÒNG BỆNH E.COLI PHÙ ĐẦU RẤT HỮU HIỆU

1. Nguy hiểm của bệnh E.Coli phù đầu (E.Coli dung huyết)

- Bệnh lan ra toàn đàn (trong vòng 1 tuần) và có thể chết toàn đàn nếu không điều trị kịp thời
- Thường những con to nhất trong đàn hay mắc
- Các loại thuốc kháng sinh điều trị E.Coli tiêu chảy hầu như đều không có tác dụng với E.Coli dung huyết (Do độc tố đã vào máu)

2. Biện pháp tốt nhất là phòng Bacemos - Sự lựa chọn đối với lợn con tập ăn, lợn sau cai sữa

- Bacemos có khả năng gắn kết vi khuẩn (E.coli, Salmonella...), virus. Do đó không những phòng được E.Coli gây phù đầu mà còn phòng được cả bệnh tiêu chảy. Ngoài ra, Bacemos phòng được tiêu chảy còn do nhóm vi khuẩn có lợi lấn chiếm môi trường sinh sống và ức chế sự phát triển của nhóm vi khuẩn có hại.

- Bacemos còn có khả năng gắn kết độc tố nấm mốc như Aflatoxin, Zearalenone. Bacemos rất tốt cho những con vật mẫn cảm với độc tố nấm mốc như lợn con.

- Bacemos còn nâng cao khả năng miễn dịch giúp lợn con có sức đề kháng cao, phòng bệnh tốt.

- Bacemos còn giúp lợn tiêu hóa và chuyển hóa thức ăn tốt nhờ nhóm vi khuẩn có lợi

- Khi cho ăn Bacemos, phân lợn giảm mùi thối

- Đây là sản phẩm sinh học, dùng rất tốt trong trường hợp đã

lòn kháng sinh

3. Cách dùng

Trộn 100 g Bacemos với 25-50 kg thức ăn

Muốn biết thêm thông tin chi tiết về sản phẩm và hệ thống đại lý, xin hãy gọi tới trung tâm phân phối sản phẩm Bayer: 04-8390449 (Gặp chị Tuyết hoặc chị Hương)

Kim Anh ST

Ảnh: Thường những con to nhất trong đàn hay mắc.

VĂN BẢN MỚI VỀ CÔNG TÁC THÚ Y

Ngày 15/3/2005 Chính phủ đã có nghị định số 33/2005/NĐ-CP quy định chi tiết thi hành một số điều của Pháp lệnh Thú y. Nghị định này thay thế cho nghị định 93/NĐ -CP ngày 27/11/1993 của Chính phủ về hướng dẫn thi hành Pháp lệnh Thú y.

Nghị định bao gồm 6 chương, 71 điều có hiệu lực thi hành bắt đầu từ ngày 01/4/2005.

- Chương 1: Những quy định chung (từ điều 1 đến điều 5)
- Chương 2: Phòng bệnh, chữa bệnh, chống dịch bệnh động vật (từ điều 6 đến điều 28)
- Chương 3: Kiểm dịch động vật, sản phẩm động vật, kiểm soát giết mổ, kiểm tra vệ sinh thú y (từ điều 29 đến điều 51)
- Chương 4: Quản lý thuốc thú y, chế phẩm sinh học, vi sinh vật, hoá chất dùng trong thú y (từ điều 52 đến điều 62)

BẢO QUẢN THỨC ĂN GIA SÚC

Mục đích bảo quản thức ăn là nhằm đảm bảo chất lượng để dự trữ trong thời gian cho phép đối với từng loại, để chủ động giải quyết nguyên liệu làm giảm thiệt hại vì hư hỏng, ổn định được giá cả. Sau đây chúng tôi xin được giới thiệu tới quý vị người chăn nuôi một số biện pháp bảo quản thức ăn để quý vị tham khảo.

1. Kho nguyên liệu, thức ăn xây dựng nơi cao ráo, thoáng mát, đầu gió, có mái không dột, xung quanh có cống rãnh thoát nước. Có lỗ thông gió, thông hơi, có quạt, kho kín có máy lạnh, máy hút ẩm, hoặc quạt thông gió. Nên kho cao 50-80cm, dưới nền xây cuốn làm hầm để không khí lưu thông. Tường kho tráng xi măng chống thấm, không xây kho gần hố ao.

2. Để chuẩn bị nhập nguyên liệu và thức ăn dự trữ, cần dọn kho cho sạch sẽ, phun thuốc sát trùng như phooć-mol 2%, hoặc dipterex 0,65% (ít dùng), sulfat đồng 0,5%, hoặc nước vôi đặc để diệt vi khuẩn nấm mốc độc gây hại cho vật nuôi. Nếu kho đang có thức ăn dự trữ, cần định kỳ phun thuốc sát trùng diệt côn trùng, nấm mốc.

3. Xe vận chuyển, dụng cụ ở kho phải vệ sinh sát trùng sạch sẽ. Lối

vào kho có hố sát trùng đựng nước vôi đặc, tốt nhất là thuốc sát trùng crezyl 3%... Có dụng cụ phòng hỏa, có nước dập lửa khi có sự cố.

4. Bao, quây cót, sylô chứa đựng nguyên liệu và thức ăn chế biến phải sạch, được khử trùng. Xếp bao đựng nguyên liệu, thức ăn theo lô, hàng cho từng loại riêng ở vị trí thích hợp, có lối đi lấy nguyên liệu, thức ăn sử dụng theo thứ tự trước dùng trước, sau dùng sau, và kiểm tra hàng ngày v.v... Các loại nguyên liệu bột cá, khô dầu... cao đạm xếp nơi thoáng mát nhất; premix để ở phòng mát, phòng lạnh; thuốc bổ, vitamin... để phòng lạnh, tủ lạnh.

5. Nguyên liệu nhập vào kho phải khô, sạch, có độ ẩm qui định, thường là 12-14%, loại những loại kém phẩm chất (mốc, mọt, ẩm...) không đạt tiêu chuẩn, kém vệ sinh, lẩn nhiều tạp chất, cát sạn....

Tuyệt đối không nhập nguyên liệu thức ăn từ vùng có dịch bệnh gia súc, gia cầm được công bố hoặc nguồn có thông tin tin cậy.

Biện pháp tốt phòng nấm mốc là phải phun thuốc chống nấm như acid acetic... vào nguyên liệu

trước khi nhập vào kho.

6. Có thẻ kho, ghi nhập xuất; ngày, loại nguyên liệu, thức ăn, nơi xuất nhập, số lượng, ghi chú chất lượng, số còn lại, tên người, v.v... để theo dõi kịp thời, đầy đủ.

7. Định kỳ đảo kho trên xuống dưới, trong ra ngoài cho nguyên liệu, thức ăn. Xông sát trùng một, sâu v.v... xông xong 7 ngày sau mới dùng loại nguyên liệu được xông. Kiểm tra thường xuyên nguyên liệu, thức ăn nếu có hiện tượng ẩm, vón, mốc v.v... phải có biện pháp xử lý phơi, sấy v.v... hoặc loại bỏ.

8. Thức ăn hỗn hợp, đậm đặc, bổ sung đã được chế biến không để bảo quản lâu trong kho; mùa hè 7-10 ngày, mùa đông 10-15 ngày, loại có bổ sung dầu mỡ để phòng lạnh có thể đến 15 ngày, để nơi thoáng 5-7 ngày.

Hy vọng rằng những biện pháp bảo quản trên sẽ có ích với quý vị, giúp quý vị tiết kiệm được chi phí sản xuất, tăng thu nhập trong chăn nuôi.

(*Nguồn: Chế biến thức ăn gia súc, gia cầm, NXB Văn hóa-Dân tộc, 2000, tr.131-133*)

BAN CÓ BIẾT !

- Số lượng các trường đào tạo ngành thú y tại Việt Nam -

Đào tạo	Số lượng (trường)	Ghi chú
Trên đại học	2	Trường Đại học Nông nghiệp I Trường Đại học Nông Lâm Thủ Đức
Đại học	7	Trường Đại học Nông nghiệp I Hà Nội Trường Đại học Nông Lâm Huế Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên Trường Đại học Nông Lâm Thủ Đức Trường Đại học Cần Thơ Trường Đại học Tây Nguyên
Trung cấp	thuộc Trung ương	2
	thuộc Tỉnh	15

THÔNG TIN ĐÓ ĐÂY

Hai quả trứng siêu bự!

Quả trứng của Chen Xiaobai ở tỉnh Hà Nam được coi là một trong những quả trứng thật to nhất thế giới. Hôm 18-3, chị Chen thấy con gà mái 8 tháng tuổi của mình đẻ ra một quả trứng rất to: 8,5 cm, đường kính 6,1 cm, nặng đến 206 gam. Sách Guinness mới chỉ công nhận quả trứng nặng 148 gam ở Ukraina là to nhất.

24h.com.vn

Quả trứng có... đuôi

Số trước, 24H.COM.VN từng giới thiệu với bạn đọc một quả trứng hình cái muỗng tại Trung Quốc. Trọng nó thật ngộ ngĩnh, phải không bạn?! Lần này, cũng tại Trung Quốc, một con gà đã đẻ ra một quả trứng có... đuôi!

Quả trứng kỳ lạ này được ông Wang, chủ một nhà hàng ăn uống ở thành phố Anyang, tỉnh Hà Nam, tìm thấy. Nó có kích cỡ bình thường như các quả trứng khác, nhưng lại mọc ra một cái đuôi xinh xinh dài 3 cm.

Người ta không rõ con gà nào đã đẻ ra quả trứng này, và tại sao nó lại đẻ tài tình đến như thế. Ông Wang nói ông muốn áp quả trứng này để xem điều gì sẽ xảy ra khi trứng nở.

Đó bạn, trứng gà có hình gì?

Từ bao đời nay, trứng của các loài gia cầm như gà, vịt, ngan, ngỗng... đều có hình khối elip. Thế vậy mà một con gà mái ở Trung Quốc lại đẻ ra một quả trứng có hình thù rất kỳ quái. Muốn biết là hình gì, mời bạn đọc bài của 24H.COM.VN.

Theo báo điện tử Tin tức Trung Quốc thì chủ của con gà là ông Huang Yazhou, một công nhân đường sắt ở thành phố Huabei, tỉnh An Huy. Nó là con gà mà ông đã mua ở chợ cách đây 2 tháng.

Một buổi sáng tuần trước, ông Huang bị đánh thức bởi tiếng gà mái kêu. Biết là gà đẻ, ông ra chuồng để thu nhặt trứng. Thật không ngờ là quả trứng còn nóng hổi hổi có hình dáng khá kỳ lạ: nói là giống chiếc thìa cũng đúng, hoặc y như cái tẩu thuốc cũng không sai!

Quả trứng này nặng 35 gam, dài 8,5 cm. Ông Huang nói cả đời ông chưa bao giờ nhìn thấy quả trứng nào như thế này. Nhà ông không luộc trứng ăn mà giữ nó làm kỷ niệm. Bây giờ thì quả trứng đã nổi tiếng toàn thế giới, khi được nhiều hãng tin lớn đưa tin.

PRISE TẠI VIỆT NAM

TRẠM THÚ Y HOÀI ĐỨC (HÀ TÂY),
VIỆN CHĂN NUÔI QUỐC GIA VÀ
CIRAD XIN TRÂN TRỌNG GIỚI THIỆU

Ban Biên Tập:

Vincent Porphyre (CIRAD)

Nguyễn Ngọc Sơn (Trạm TY Hoài Đức)

Hà Minh Tuân (Viện Chăn Nuôi Quốc Gia)

Trình bày và minh họa:

Hà Minh Tuân (Viện Chăn Nuôi Quốc Gia)

ĐT: (84) 4 757 05 21

Fax: (84) 4 757 21 77

Email: vporphyre@hn.vnn.vn
minhtuan03pc@yahoo.fr

VUI CƯỜI

BIẾN ĐỘNG HÔN NHÂN

Cửa hàng phục vụ đám cưới nhận được cú điện thoại của cô gái trẻ đã đặt thiệp cưới tuần trước. Cô muốn biết đổi một vài chữ trong thiệp cưới có được không. Người nhân viên bảo cô gái cho biết những chữ cần thay đổi.

"Tuyệt quá!" Cô gái reo lên: "Đổi tên khách sạn, đổi ngày tháng và thậm chí tên chú rể cũng đổi".

TIẾC QUÁ

Bác nhà quê ra thành phố lớn, bước vào một tòa nhà cao tầng trông thấy một người đàn bà vừa mập vừa lùn mở cửa một căn phòng bước vào, đóng cửa lại. Trước cửa đèn nhấp nháy một hồi, sau đó cửa lại từ từ mở và một cô gái mõm đen trẻ trung xinh đẹp bước ra.

Anh chàng nhà quê nháy mắt dài giọng tiếc rẻ: "Lẽ ra mình phải dắt bà ấy đến đây mới phải!"

CẦU KỲ

Một phụ nữ hay kén chọn vào cửa hàng mua giày.

Kỷ lục về lứa đẻ của chó

Một con chó cái giống Mastiff (loài chó to lớn, da nhẵn nhẹo và tai cụp) ở Anh vừa làm cho mọi người kinh ngạc khi sinh liền một lúc... 24 chú chó con (24H.com.vn rất thích số 24). Trước đó, kỷ lục về một lứa đẻ của chó trong sách Guinness chỉ là 23 con. Mời bạn ghé thăm đàn chó con xinh xắn này.

24h.com.vn

Chó mẹ Tia 2 tuổi là vật cưng của vợ chồng anh chị Damian Ward và Anne Kellegher ở Manea, gần thành phố Cambridge. Khi con Tia mang thai, anh chị phải chăm sóc nó rất vất vả vì bụng nó lắc lè đến nỗi không đi được, suốt ngày nằm một chỗ.. dưỡng thai!

Gia đình anh Ward đoán con chó sẽ đẻ 10 con là cùng, ai ngờ hôm 19-1, bác sĩ thú y đến mổ đẻ cho chó mẹ Tia đã đỡ liền một lèo... 24 chú cún con. Tuy nhiên, 4 con đã chết ngay sau đó, 20 con còn lại đang lớn nhanh như thổi. Giá bán mỗi con vào khoảng... 1.000 bảng Anh (hơn 20 triệu VNĐ).

Theo 24h.com.vn

Sau khi đã xem hết 20 đôi giày, bà ta bảo với người bán: "Cô ơi, tôi thấy đôi giày đầu tiên hợp nhất, cô đưa lại cho tôi xem".

"Thưa bà, thật đáng tiếc" Người mậu dịch viên xua tay: "Một bà khác đã mua cách đây nửa tiếng rồi".

NGUYÊN NHÂN

Ông chủ: "Cô bảo rằng đồng hồ báo thức của cô không hoạt động được. Thế sao sáng nay cô lại đến đúng giờ?"

Cô thư ký: "Hôm nay đặc biệt, thưa ông. Cả cái đồng hồ rơi xuống đầu tôi mà!"

BIẾT CẢ RỒI MÀ

Nhân viên cứu thương hỏi nạn nhân của một vụ tai nạn xe bộ: "Nhà anh ở đâu? Tên anh là gì? Để tôi báo cho gia đình anh biết".

Người bị nạn: "Không cần, người nhà đều biết tên tôi cả mà!"

THÔNG TIN THÚ Y HOÀI ĐỨC được thực hiện bởi sự
tài trợ của Đại sứ quán Pháp tại Việt Nam

ST